

Nieuw Haags Peil van 5 maart 2006

De positie van de drie regeringspartijen is de afgelopen week verzwakt. Alle drie hebben 1 zetel verloren, waardoor ze gezamenlijk van 60 naar 57 zetels dalen. PvdA+SP+Groen Links zijn gestegen naar 78 zetels. D66 scoort met 2 zetels de laagste score die deze partij in meer dan 25 jaar heeft gehaald. Groep Wilders (Partij voor de Vrijheid) is weer wat gestegen.

Landelijke peiling politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	Verk. TK 2003	Week 9 2004	Week 9 2005	25/2/06	5/03/06
CDA	44	33	33	34	33
PvdA	42	44	49	48	50
VVD	28	35	20	23	22
LPF	8	3	0	0	0
Groen Links	8	9	10	10	9
SP	9	13	14	18	19
D66	6	6	5	3	2
ChristenUnie	3	5	4	5	5
SGP	2	2	2	2	2
Partij voor de Dieren	0	0	1	1	1
Groep Wilders	0	0	12	6	7
Totaal	150	150	150	150	150

De gemeenteraadsverkiezingen van 7 maart a.s.

Nog meer dan in het verleden zal het moeilijk zijn om een direct relatie te leggen tussen de uitslag van 7 maart a.s. en de landelijke peiling. Met name komt dat doordat de lokale en leefbare partijen het in sommige gemeenten nogal slecht gaan doen, maar in andere gemeenten goed. Dat betekent een fors verschillend effect op het aantal stemmen dat de landelijke partijen in die gemeenten gaan halen. Stel dat in een gemeente de lokale partijen 8% dalen, dan stijgen de landelijke partijen samen met 8% zonder dat dit komt door een versterking van de landelijke positie van die partijen en andersom.

Daarbij komt nog dat sinds de laatste gemeenteraadsverkiezingen twee Tweede Kamerverkiezingen zijn geweest. Tussen de verkiezingen van mei 2002 en januari 2003 is de PvdA met meer dan 10% gestegen. Ook als de PvdA in de gemeenten het wat slechter zou doen dan in januari 2003 dan nog zal er sprake zijn van een forse winst tijdens de gemeenteraadsverkiezingen. Hieronder een overzicht van de verkiezingen tussen 1998 en 2003.

Uitslagen verkiezingen Tweede Kamer en Gemeenten 1998 - 2003

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	GR98*	TK98	GR02*	TK02	TK03
CDA	20%	18%	21%	28%	29%
PvdA	19%	29%	16%	15%	27%
VVD	18%	25%	16%	15%	18%
Groen Links	6%	7%	6%	7%	5%
SP	4%	4%	4%	6%	6%
D66	6%	9%	4%	5%	4%
ChristenUnie/SGP	4%	6%	6%	4%	4%
Overige partijen	24%	3%	27%	19%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

*aan de gemeenteraadsverkiezingen deden niet alle gemeenten mee, en in diverse gemeenten is er sprake geweest van combinaties van landelijke partijen, die herberekend zijn

Op basis van de peilingen kan een prognose gemaakt worden van de overall uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen van a.s. dinsdag. Dat geschiedt echter met vele slagen om de arm, omdat het in feite niet meer dan een optelling zal worden van de uitslag van de afzonderlijke gemeenten.

Prognose van de uitslag van de Gemeenteraadsverkiezingen.

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	GR98	GR02	TK03	GR06 prognose	Marge	GR06 - GR02
CDA	20%	21%	29%	18%	±2%	-3%
PvdA	19%	16%	27%	23%	±2%	+7%
VVD	18%	16%	18%	14%	±2%	-2%
Groen Links	6%	6%	5%	5%	±1%	-1%
SP	4%	4%	6%	9%	±2%	+5%
D66	6%	4%	4%	2%	±1%	-2%
ChristenUnie/SGP	4%	6%	4%	6%	±2%	0%
Overige partijen	24%	27%	7%	23%	±4%	-4%
Totaal	100%	100%	100%	100%		

Per gemeente zullen de patronen van de uitslagen fors verschillen. En dat zal met name samenhangen met het feit dat in sommige gemeenten de lokale partijen hun sterke positie van de vorige keer min of meer kunnen handhaven. Maar er zullen ook gemeenten zijn waar de lokale partijen fors verliezen, waardoor de landelijke partijen tezamen beduidend meer stemmen krijgen.

Daar waar de vergelijkbaarheid met de vorige verkiezingen van de gemeenteraad wel mogelijk is zal het patroon doorgaans zijn (althans als die desbetreffende partij in die gemeente meedoet):

- (zeer) forse stijging van SP en PvdA ten opzichte van maart 2002.
- (zeer) fors verlies van D66 ten opzichte van maart 2002 (in vele gemeenten zal D66 niet terugkeren in de raad).
- (fors) verlies van CDA
- ten opzichte van de tweede kamerverkiezingen 2003 zal de VVD het niet goed doen, maar omdat de uitslag bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2002 voor de VVD matig was, kan het wel zo zijn dat de uitslag van de VVD gemiddeld in de gemeenten niet ver afwijkt van de uitslag van 4 jaar geleden.

De opkomst lijkt te komen liggen in de buurt van de 60%. Maar de ervaring leert dat dit moeilijk te voorspellen is, zeker gezien het weer van dit moment.

Maurice de Hond